

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS

Ap-Kz nr. 129/2012

24 korrik 2012

NË EMËR TË POPULLIT

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS, në kolegjin e përbërë prej Gjyqtarit të EULEX-it Horst Proetel si kryetar i kolegit, Gjyqtareve të Gjykatës Supreme Nesrin Lushta dhe Marije Ademi, dhe Gjyqtarëve të EULEX-it Anne Kerber dhe Martti Harsia si anëtarë të kolegit, të ndihmuar nga Zyrtarja ligjore Chiara Rojek duke vepruar në cilësi të procesmbajtëses,

Në lëndën penale kundër

S U , me nofkën , i lindur më , në , emri i babait , emri i nënës , shtetas i Kosovës, dhe J V , i lindur më , në , Komuna e , emri i babait , emri i nënës , shtetas i Kosovës, me vendbanim në ,

Të akuzuar sipas aktakuzës PP nr. 479/10 të datës 23 maj 2011 e ndryshuar më 3 nëntor 2011 për veprën penale Vrasje në kundërshtim të nenit 146 të KPK-së (kundër S U), dhe për veprën penale Mbajtja në pronësi, në kontroll, në posedim ose në shfrytëzim të paautorizuar të armëve në kundërshtim të nenit 328 Paragrafit 2 të KPK-së (kundër Jusuf Vishajt),

Të liruar në shkallën e parë me aktgjykimin P nr. 259/2011 të Gjykatës së Qarkut në Pejë të datës 30 nëntor 2011 nga vepra penale Vrasje në kundërshtim të nenit 146 të KPK-së sipas nenit 390 Paragrafit 1 pikës 2 të KPPK-së (për S U) dhe të shpallur fajtorë në shkallën e parë me aktgjykimin e njëjtë për veprën penale Mbajtja në pronësi, në kontroll, në posedim ose në shfrytëzim të paautorizuar të armëve sipas nenit 328 Paragrafit 2 të KPK-së dhe të dënuar me një (1) vit burgim (për Jusuf Vishajn).¹

Duke vepruar lidhur me ankesat e paraqitura më 20 shkurt 2012 nga avokati mbrojtës Haxhi Cekaj në emër të pandehurit J V më 24 shkurt nga avokatja Nushe Kuka-Mekaj, përfaqësuesja e palës së dëmtuar H A më 27 shkurt, nga Prokurori Publik i Qarkut i EULEX-it, të gjitha kundër aktgjykimit P nr. 259/2011 të Gjykatës së Qarkut në Pejë të datës 30 nëntor 2011, dhe duke pasur parasysh përgjigjen në ankesa të paraqitur më 5 mars nga avokati mbrojtës Gëzim Kollaku në emër të pandehurit S U , dhe mendimin dhe propozimin nga Zyra e Prokurorit të Shtetit të Kosovës (ZPSH-së) të paraqitur më 24 maj.

Pas mbajtjes së seancës publike më 24 korrik 2012 në prani të pandehurit S U dhe avokatit të tij mbrojtës Gëzim Kollaku.

¹ Propozim akuza kundër J V në lidhje me veprën penale pjesëmarje në rrahje është refuzuar sipas nenit 389 Paragrafit 1 pikës 1 të KPPK-së.

Sipas neneve 420 dhe vijuese të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (KPPK-së), lëshon këtë:

AKTGJYKIM

1. Ankesa e palës së dëmtuar H A kundër aktgjykimit P nr. 259/2011 të Gjykatës së Qarkut në Pejë të datës 30 nëntor 2011, **HEDHET POSHTË** si e palejueshme sipas neneve 420 Paragrafit 1 pikës 1 dhe 422 të KPPK-së.
2. Të gjitha ankesat tjera **REFUZOHEN** si të pabazuara sipas neneve 420 Paragrafit 1 pikës 2 dhe 423 të KPPK-së.
3. Aktgjykimi P nr. 259/2011 i Gjykatës së Qarkut në Pejë i datës 30 nëntor 2011, **VËRTETOHET** në tërësi.

ARSYETIM

I. Historia e procedurës

Më 20 nëntor 2010, rrëth orës 02.00 të mesnatës në kafenenë Damjana e cila gjendet në fshatin Jabllanicë e Leshanit, Komuna e Pejës, një rrahje në të cilën ishin përfshirë disa persona përfshirë S U J V dhe A H ka rezultuar në lëndimin e S U , dhe vdekjen e A H pas të shtënavë fatale.

Më 31 maj 2011, Prokurori Publik i Qarkut ka ngritur aktakuzën PP nr. 479/10 të datës 23 maj 2011 duke akuzuar S U për Vrasje në kundërshtim të nenit 146 të KPK-së, dhe J V për Mbajtje në pronësi, në kontroll, në posedim ose në shfrytëzim të paautorizuar të armëve sipas nenit 328 Paragrafit 2 të KPK-së. Një propozim akuzë është ngritur si plotësim kundër A U dhe Sh U për veprën penale Pjesëmarrje në rrahje në kundërshtim të nenit 155 Paragrafit 1 në lidhje me nenin 23 të KPK-së.

Më 27 qershor 2011, aktakuza është konfirmuar me aktvendimin KAQ nr. 206/11.

Shqyrtimi gjyqësor është mbajtur gjatë muajit nëntor 2011. Më 3 nëntor 2011, Prokurori Publik ka tërhequr akuzën e Pjesëmarrjes në rrahje kundër J V

Më 30 nëntor 2011, Gjykata e Qarkut në Pejë ka lëshuar aktgjykimin P nr. 259/2011 me të cilin S U është liruar nga akuza për Vrasje sipas nenit 390 Paragrafit 1 pikës 2 të KPPK-së, pasi që kanë ekzistuar rrethanat e mbrojtjes së nevojshme sipas nenit 8 të KPK-së. J V është shpallur fajtor për Mbajtje në pronësi, në kontroll, në posedim ose në shfrytëzim të paautorizuar të armëve sipas nenit 328 Paragrafit 2 të KPK-së dhe është dënuar me 1 (një) vit burgim. Propozim akuza kundër J V në lidhje me veprën penale Pjesëmarrje në rrahje është refuzuar sipas nenit 389 Paragrafit 1 pikës 1 të KPPK-së, pasi që Prokurori ka tërhequr akuzat gjatë shqyrtimit gjyqësor.²

² I pandehuri i tretë është liruar sipas nenit 390 Paragrafit 1 pikës 3 të KPPK-së, dhe i pandehuri i katërt është shpallur fajtor për Pjesëmarrje në rrahje në kundërshtim të nenit 155 Paragrafit 1 të KPK-së dhe është dënuar me 4 (katër) muaj burgim. Përveç kësaj, Gjykata e Qarkut ka urdhëruar konfiskimin dhe

II. Parashtresat e palëve

A. Ankesa e Prokurorit Publik të Qarkut

Prokurori i Qarkut ka paraqitur ankesë mbi bazën e vërtetimit të gabuar të gjendjes faktike dhe vendimit mbi sanksionimin penal sipas neneve 405 dhe 406 të KPPK-së. Ai ka kërkuar nga Gjykata Supreme e Kosovës që ta anulojë aktgjykimin e kontestuar në lidhje me lirimin e **S. U.** dhe dënimin e shqiptuar ndaj **Z. V.**, dhe ta kthejë lëndën në rigjykim ose ta huayshoj aktgjykimin.

Prokurori pohon se kolegji i shkallës së parë në mënyrë të gabuar ka vërtetuar faktet në lidhje me akuzat kundër të pandehurit **Z. V.**. Kolegji nuk ka marrë në konsideratë në mënyrë të duhur raportin e autopsisë i cili dëshmon se lëndime të shumëfishhta të rënda i janë shkaktuar. **Z. V.** në kafkë, të shkaktuara nga një mjet i mprehtë, duke dhënë indikacione të fuqisnirë se i pandehuri e ka sulmuar viktimin me sëpatë para të shtënavës. Prandaj, **Z. V.** vepruar në vetëmbrojtje.

Prokurori gjithashtu pohon se gjykata e shkallës së parë ka shpërfillur provat p.sh. deklaratat e dëshmitarit **E.G. S.H. M.R.**, të cilat kundërshtojnë se sjellja e viktimës ka qenë agresive dhe se sulmi ndaj **S. U.** ka qenë i pashmangshëm. Më tutje, kolegji ka refuzuar propozimin për të dëgjuar ekspertin mjekësor dhe ekspertin e balistikës për të sqaruar rrethanat në vijim: kohën e shkaktimit dhe pasojat e lëndimeve të gjendjes fizike të viktimës, distancën nga e cila nga ndodhur e shtëna fatale, mungesa e gjurmëve të barutit në duart e **A. H.**. Gjykata e shkallës së parë nuk ka vërtetuar nëse **S. U.** a qenë i dënuar më parë.

Prokurori Publik pretendon se kolegji i Gjykatës së Qarkut nuk ka marrë parasysh dënimet e mëparshme të **Z. V.** me gjashtë vite dhe gjashtë muaj burgim për Kontrabandim me migrantë në kundërshtim të nenit 138 Paragrafit 1, në lidhje me Vendosja e skllavërisë, kushteve të ngjashme me skllavërinë dhe e punës së detyruar sipas nenit 137 të KPK-së.

B. Ankesa në emër të pandehurit **Z. V.**

Mbrojtja pretendon në shkelje substanciale të dispozitave të procedurës penale të nenit 403 Paragrafit 1 pikës 3 të KPPK-së dhe kundërshton vendimin mbi sanksionet penale sipas nenit 406 të KPPK-së. Avokati mbrojtës propozon ndryshimin e aktgjykit të kundërshtuar dhe shqiptimin e një dënnimi më të butë ndaj **Z. V.** ose anulimin e tij dhe kthimin e lëndës në rigjykim.

Ai pohon se është bërë shkelje e procedurës penale nga gjykata e shkallës së parë sepse **Z. V.** nuk ka qenë i pranishëm gjatë dy seancave të para të shqyrimit gjyqësor. Rervec kesaj, theksohet se kolegji i Gjykatës së Qarkut nuk ka marrë parasysh disa rrethana lehtësuese gjatë llogaritjes së dënitimit: i pandehuri ka pranuar fajësinë dhe ka shprehur keqardhje; ai asnjëherë nuk ka qenë në konflikt me ligjin para kësaj procedure; ai është baba i një fëmije dhe i vetmi mbajtës i familjes së tij.

shkatërrimin e pistoletës së tipit TT, kalibrit 7.62 mm, me numër serik 26276 dhe pagesën e shpenzimeve të procedurës penale në shumë prej 100 (njëqind) Euro nga të pandehurit Shqiprim Uka dhe Jusuf Vëshaj sipas nenit 99 Paragrafit 2 pikës 6 të KPPK-së

C. Ankesa në emër të palës së dëmtuar H.

Përfaqësuesi i palës së dëmtuar pretendon në vërtetim të gabuar të gjendjes faktike sipas nenit 405 të KPPK-së dhe i propozon Gjykatës Supreme që ta anuloj aktgjykimin e kontestuar dhe ta kthej lëndën në rigjykim. Ai pohon se gjykata e shkallës së parë nuk ka marrë parasysh disa elemente: viktima është gjetur i vdekur i ulur në tavolinë; disa deklaratave të dëshmitarëve i mungon qartësia; parafina është gjetur në të akuzuarin. Për më tepër, pala e dëmtuar kundërshton refuzimin e kolegit të Gjykatës së Qarkut për të ftuar ekspertin mjekësor në gjykatë.

D. Përgjigja në ankesën e paraqitur në emër të pandehurit S.

Mbrojtja i propozon Gjykatës Supreme të Kosovës që ta vërtetojë aktgjykimin e shkallës së parë. Ai përmend se S. V. ka vepruar në mbrojtje të nevojshme siç është vërtetuar me deklaratat e të akuzuarit dhe dëshmitarëve si dhe me provat dokumentuese.

E. Mendimi dhe propozimi i ZPSH_K-së

Prokurori i shtetit i propozon Gjykatës Supreme që t'i refuzojë të gjitha ankesat dhe të vërtetojë aktgjykimin e kontestuar.³

Në lidhje me të pandehurin S. V., Prokurori i shtetit beson se e tërë gjendja faktike në lidhje me atë çfarë ka ndodhur pasi që A. H. itë ngritur nga tavolina e tij nuk është e ditur pasi që provat në dispozicion janë shumë të kufizuara dhe pjesërisht kundërthënëse. Gjykata e shkallës së parë nuk i ka vërtetuar rrethanat e shkaktimit të lëndimeve të viktimës të cilat janë përmendor në raportin e autopsisë dhe kanë mundur të jenë shkaktuar me sëpatë. Sidoqoftë, nuk është e qartë kush ka qenë duke e mbajtur sëpatën në kohën kritike.

Sipas mendimit të ZPSH_K-së, thirrja e ekspertit mjekësor dhe ekspertit të armëve nuk do ofroj prova shtesë që do të shpinin në një rezultat tjetër të procedurës. Fakti se nuk janë gjetur gjurmë të mbetjeve të armës në duart e A. H. as në duart e S. V. nuk provon në mënyrë të besueshme se asnjëri prej tyre nuk ka shtirë me armë.

Më tutje, Prokurori i shtetit pajtohet me refuzimin e kolegit të Gjykatës së Qarkut për të dëgjuar Prokurorin S. V. i cili i ka zhvilluar intervistat e dëshmitarit N. P.

Sa i përket të pandehurit S. V., Prokurori i shtetit përkujton rrethanat e dy ditëve të para të shqyrtimit gjyqësor kur i pandehuri ka munguar. ZPSH_K-ja pohon se mundësia për ta larguar një të akuzuar nga gjykatorja gjatë gjykimit në rast të prishjes së rendit sipas nenit 336 Paragrafit 2 tregon se prania e obligueshme e të pandehurit në gjykimi nuk është pa përashtime. Qëllimi i nenit 403 Paragrafit 1 pikës 3 të KPPK-së është që të sigurojë një gjykim të drejtë. Në lëndën në fjalë, asnjë provë në lidhje me aktakuzën kundër A. V.. Nuk është administruar gjatë dy ditëve të para të gjykimit. Mungesa e tij nuk e ka dëmtuar aftësinë e tij për tu mbrojtur ose të drejtën e tij në gjykim të drejtë. Prandaj, Prokurori i shtetit pohon se kjo nuk përbën shkelje substanciale të dispozitave të procedurës penale.

³ Prokurori i shtetit ka pranuar versionin në gjuhën angleze të disa dokumenteve nga Gjykatë së Qarkut në Pejë dhe propozon ndryshimin e shkresave të lëndës dhe futjen e këtyre materialeve.

Përfundimisht, Prokurori i shtetit konstaton se dënimi i shqiptuar ndaj të pandehurit nuk është i tepërt dhe reflekton nivelin e fajësisë së përcaktuar nga Gjykata.

III. Gjetjet e Gjykatës Supreme të Kosovës

A. Kompetencat e Gjykatës Supreme të Kosovës dhe pranuehsmëria e ankesave

Gjykata Supreme e Kosovës ka kompetenca për të vendosur lidhur me ankesat sipas neneve 26 Paragrafit 1 dhe 398 dhe neneve në vijim të KPPK-së.

Kolegji i Gjykatës Supreme është formuar në pajtim me nenin 3 Paragrafin 7 të Ligjit nr. 03/L-53 mbi kompetencat, përgjedhjen e lëndëve dhe caktimin e lëndëve të gjyqtarëve dhe prokurorëve të EULEX-it në Kosovë.

Aktgjykimi P nr. 259/11 është shpallur më 30 nëntor 2011.

Anesa e avokatit mbrojtës Haxhi Cekaj në emër të pandehurit J V është paraqitur më 20 shkurt 2012. Avokatja Nushe Kuha-Mekaj, përfaqësuese e palës së dëmtuar, ka paraqitur ankesë më 24 shkurt 2012. Anesa nga Prokurori Publik është paraqitur më 27 shkurt. Përgjigja në anesa është paraqitur nga avokati mbrojtës Gëzim Kollqaku në emër të S U më 5 mars 2012. Mendimi dhe propozimi i ZPSH-K-së është pranuar më 24 maj 2012.

Avokati Haxhi Cekaj e ka pranuar aktgjykimin e kundërshtuar më 10 shkurt. Është vërejtur se i pandehuri J V nuk e ka nënshkruar fletë-dërgesën. Prokurori publik, avokatja Nushe Kuha-Mekaj dhe pala e dëmtuar H A e kanë pranuar aktgjykimin më 10 shkurt. Avokatit mbrojtës Gëzim Kollqaku dhe S U u janë dorëzuar ankesat më 29 shkurt dhe 2 mars, përkatësisht.

Është vërejtur se përfaqësuesi i palës së dëmtuar ka paraqitur ankesë mbi bazën e vërtetimit të gabuar të gjendjes faktike, e që nuk është e lejueshme sipas nenit 399 Paragrafit 3 të KPPK-së. Në fakt kjo dispozitë kufizon fushëveprimin e ankesës së palës së dëmtuar vetëm në sanksionet ndëshkuese dhe shpenzimet e procedurës penale. Si rrjedhojë, anesa e palës së dëmtuar H A është hedhur poshtë si e palejueshme sipas neneve 420 Paragrafit 1 pikës 1 dhe 422 të KPPK-së.

Kolegji i Gjykatës Supreme mendon se ankesat e paraqitura nga avokati mbrojtës Haxhi Cekaj dhe Prokurori publik si dhe përgjigja në anesa janë të pranueshme sipas neneve 398 Paragrafit 1 dhe 408 të KPPK-së.

B. Meritat e ankesave

Gjykata Supreme e Kosovës gjen se ankesat janë të pabazuara, prandaj i refuzon ato në tërësi.

1. Anesa e Prokurorit Publik të Qarkut lidhur me të pandehurin Syleman Ukaj

Se gjykata e shkallës së parë ka vërtetuar gjendjen faktike në mënyrë të gabuar sipas nenit 405 të KPPK-së

Pas vlerësimit të elementeve në shkresat e lëndës, kolegji i Gjykatës Supreme gjen se pretendimi i Prokurorit nuk qëndron, dhe si e tillë pajtohet me parashtresat e Prokurorit të shtetit dhe mbrojtjes. Gjykata Supreme është e mendimit se kolegji i Gjykatës së Qarkut ka ndërmarr të gjithë hapat e nevojshëm për të përçaktuar të vërtetën dhe ka vërtetuar faktet në mënyrë të saktë. Çfarëdo kërkimi i mëtutjeshëm nuk do të kishte ndihmuar në përgjëneshtimin e pohimin se S. U. ka vepruar në vetëmbrojtje, pas një kërcënimi të pa-provokuar ndaj jetes së tij i cili ka arsyetuar qëllimin e viktimës.

Kolegji i poshtëshënuar përkujton rrethanat e ngjarjes: ka ndodhur gjatë një rrahje; ka përfshirë disa persona dhe ka krijuar konfuzion të madh në kafene; disa individë janë lënduar, i pandehuri S. U., është plagosur rëndë dhe A. H. është qëlluar për vdekje; disa nga pjesëmarrësit në rrahje janë në marrëdhënie familjare. Sipas mendimit të Gjykatës Supreme rrjedha e ngjarjeve të prezantuara nga i pandehuri është vërtetuar deri në një masë të caktuar me anë të provave verbale dhe të dokumentuara. I ndjeri A. H. dhe S. U. janë ballafaquar me njëri tjetrit prej së afërmë dhe viktima ka shtene dy here ne të pandehurin Uka duke e lënduar atë rëndë. Ai pastaj është përgjigjur me zjarr ndaj H..

Gjykata Supreme e Kosovës gjen se, siç është theksuar nga Prokurori i shtetit, provat e prezantuara në lëndë nuk mundësojnë vërtetimin e plotë të gjendjes faktike, në veçanti në lidhje me rrethanat e lëndimit të viktimës, kohën e kryerjes së tyre dhe identitetin e kryerësit.

Në kundërshtim të mendimi të Prokurorit publik, nuk mund të verifikohet se S. U. e ka provokuar viktimën para goditjeve në kafkën e viktimës. Raporti i autopsisë⁴ në të vërtetë përmend se gjurmë të "plagëve të prerjes-gërvishjes-shqyerjes" dhe "hemorragjisë nën lëkuore ose mavjosje (hematomës)" të shkaktuara nga në veprim mekanik i një mjeti të fortë dhe të mprehtë (prerje) janë gjetur në kafkën e viktimës. Së pari, nuk mund të pritet një saktësi e madhe në rezultatin e një ekspertize tjetër mjekësore pasi që ekspertët e mjekësisë ligjore të cilët e kanë kryer autopsinë nuk kanë mundur të vërtetojnë nëse prerjet në kafkë kanë ndodhur para apo pas vdekjes dhe nëse ato janë shkaktuara nga goditja me sëpatë. Së dyti, nëse një pretendim i tillë mund të vërtetohej, mungojnë provat nëse S. U. ka qenë personi i cili e ka goditur A. H. me sëpatë në kokë. Gjykata Supreme pajtohet se gjykata e shkallës së pare ka mundur të shtjellojë lidhur me këtë rrethanë në arsyetimin e saj me shkrim. Sidoqoftë, arsyetimi mund të gjendet në procesverbalin e gjykimit.⁵ Mbetet se rrethanat e goditjes së A. H. mbeten të pasqaruara. Raporti i autopsisë, megjithatë përmend në mënyrë të qartë se te sntënat e shkaktuara në viktimën, dhe jo lëndimet e gjetura në kafkë, kanë qenë shkaktar i vdekjes.⁶

⁴ Raporti i autopsisë nga Departamenti i mjekësisë ligjore, numri i referencës MA 10-308, i lëshuar më 20 nëntor 2010, faqe 3

⁵ Prosesverbal i shqyrtimit gjyqësor, Gjykata e Qarkut në Pejë, 30 nëntor 2011, faqe 10

⁶ Raporti i autopsisë nga Departamenti i mjekësisë ligjore, numri i referencës MA 10-308, i lëshuar më 20 nëntor 2010, faqe 6; shkaku i vdekjes: plaga depërtuese në regionin e stomakut e shkaktuara nga një veprim dinamik i plumbit të shtënë nga arma e zjarrit

Sa i përket provokimit të pretenduar të viktims së ndjerë, është konfirmuar se **6.**
U. gjatë rrahjes ishte duke mbajtur një sëpatë, të cilën e ka përdorur për ta goditur
me bishtin e saj. Ai e ka pranuar këtë fakt në gjykatë. Ai po ashtu e goditi
në shpinë me sëpatë.⁷ Nuk ka mundur të vërtetohet që ai e ka drejtuar
sëpatën kunder

Parashtresa e Prokurorit publik në lidhje me refuzimin për të dëgjuar Prokurorin e Kosovës **Sinanaj** ië lidhje me marrjen në pyetje të dëshmitarëve **E. G.** dhe **M. P.**, është e pa meritë. Gjykata Supreme konsideron se kolegji i Gjykates se Qarkut me kujdes ka vlerësuar dëshmitë e dëshmitarëve dhe besueshmërinë e tyre, duke mos harruar personalitetin, rolin e tyre në përlleshje dhe rrëthanat e saj. Për më tepër, dëgjimi i Prokurorit **Sinanaj** në gjykatë nuk ka zbardhur rrëthanat e ngjarjeve. **E. G.** si ka konfirmuar deklarimet e tij të mëhershme sipas të cilave viktima e ndjerë befas është ngritur duke tërhequr revolen e tij dhe duke u afruar tek tavolina e tij. Ai mohoi se i pandehuri **U.** ia pasur diçka në duart e tij dhe kërcënoi **A. H.** Gjithashtu është vërejtur se ai ka pirë më shumë se dhjetë (10) shishe me birre. Gjykata e shkallës së parë me të drejtë ka refuzuar të thërras Prokurorin e Kosovës në gjykatë për të shtjelluar në lidhje me deklarimin e mëhershëm të dëshmitarit. Të njëjtat konkluzione janë arritur për dëshmitarin **P.**. Ai ka konfirmuar se viktima është ngritur dhe ka nxjerr revolen e tij që fillimisht ishte drejtuar në tokë.

Gjykata e Qarkut ngjashëm, ka refuzuar të dëgjoj ekspertin e balistikës. Ekspertiza e balistikës është bërë gjatë hetimeve.⁸ Gjetjet vërtetojnë sekuencën e fakteve të përshkruara nga gjykata e shkallës së parë. Është konstatuar përdorimi i revoles HELWAN e kalibrit 9 19 mm me numër serik 1057899 me katér fishekë. Kolegji i poshtë nënshkruar nuk mund të mohoj që rezultatet pozitive të analizave të mbetjeve të armës (ang. GSR) do të qartesonin rrëthanat e lëndës. Është vërejtur që ekspertët mjeko-ligjore kanë vazhduar për një ekstrakt të mostrave të gjurmëve të barutit në duar të viktims dhe të akuzuarit. Në raport është përmendur se mostrat janë marrë nga **5.** **U.** në spital dhe se po ashtu është bërë ekstraktimi i mbetjeve të armës në viktimin. Megjithatë ekspertiza ka treguar mungesën e mbetjeve të armës në dorën e majtë dhe të djathë të **A. H.** dhe **S. U.**⁹ Mungesa e mbetjeve të armës lehtë mund të sqarohet me faktin se ato kanë mundur të largohen kur viktima dhe i pandehuri janë pastruar në spital dhe në morg.¹⁰ Gjykata e shkallës së parë ka sjellë arsyetimin e bazuar për të refuzuar

⁷ Gjykata e Qarkut në Pejë, Aktgjyktimi P nr. 259/2011, 30 nëntor 2011, faqe 14

⁸ Raporti i ekspertizës nga Drejtoria e Laboratorit mjeko-ligjor, nr. referues. 2010-2375, PP nr. 479/2010, i përfunduar më 01.02.2011; raporti i ekspertizës nga drejtoria e laboratorit mjeko-ligjor. Njësia e ekspertizës së zjarrit, nr. referues. 2010-2375, PP nr. 479/2010, i përfunduar më 20.12.2010

⁹ Raporti i inspektimit të vendit të ngjarjes nga policia e Kosovës, nr. i dosjes së hetimit: 2010-DA-2560 - FRP-10-184, i datës 20 nëntor 2010

¹⁰ Shih Qendra Shkencore Mjeko Ligjore e Republikës së Kroacisë, nr. referues i departamenti të gjurmës. 511-01-115/I-249111.SK, i datës 16 maj 2011

¹¹ Shih *inter alia* Aktivizimi pas të shtënavës dhe ndikimi i saj mbi ruajtjen e mbetjeve fillestare të armëve, 26 Raporti Vjetor Akad. Amer. e. Shken. (1974), Dallas, SHBA Kilty JW: Personat të cilët bënë test-gjuajtjen, bënë ekzaminimin e duarve të tyre për antimon dhe barium në intervale të ndryshme kohore pas të shtënavës. Pas qitjes aktiviteti i gjuajtësit ishte i pakufizuar, përvëç larjes së duarve që ishte e ndaluar. Ky studim ka çuar në konkluzionin se 2 orë pas shkrepjes, ishin larguar sasi të konsiderueshme të antimoni-it dhe barium-it. Më e rëndësishmja, i njëjti punëtor (46) nuk paraqiti asnjë provë të depozitimit të mbetjeve

propozimin e Prokurorit Publik dhe palës së dëmtuar që Gjykata Supreme përmes kësaj e miraton.

Në kuadër të kësaj që u tha më lart, gjykata e shkallës së parë me të drejtë ka zbatuar parimin siç përcaktohet me Nenin 3 paragrafi 2 të KPPK.¹² Me pak fjalë, faktet ishin vërtetuar në mënyrë adekuat nga kolegji i Gjykatës së Qarkut për të nxjerr përfundimin se reagimi i ~~S. V.~~ ishte në proporcion me rrezikun e shkaktuar nga sulmi i kundërligishëm, real one i atëqasshëm i të ndjerit ~~A. H.~~ dhe se i pandehuri ka vepruar në mbrojtje të nevojshme sikurse parashihet nga Nenin 8 i KPK. Rrjedhimisht, lirimi i të pandehurit është arsyetuar sepse ekzistojnë rrethanat që përashtojnë përgjegjësin e tij penale në pajtueshmëri me Nenin 390 paragrafi 2 të KPPK.

Se gjykata e shkallës së parë nuk arriti të caktoj dënimin në mënyrë korrekte nga Nenin 406 të KPPK

Është vërejtur se gjykata e shkallës së parë refuzoi propozimin e prokurorisë për të shtyrë shqyrtimin gjyqësor derisa në prite të dokumentacionit në lidhje me dënimet e mëhershme të ~~S. V.~~ nga autoritetet gjermane. Fragmenti Shkrimores Qendror dhënë nga Zyra Federale për Drejtësi në Bon i datës 17 nëntor 2011 (duke përfshirë informatat për dënimin e ~~S. V.~~ për Vrasje në tentativë) i është dërguar Prokurorit Publik bashkë me ankesën. Ngjarjet në fjalë kanë ndodhur në nëntor 2010 dhe aktakuza PP nr. 479/10 [është ushtruar në maj 2011]. ~~S. V.~~ shite i njohur si i dyshuar që nga dita e incidentit. Gjykata Supreme e Kosoves pranon se kërkesa për ndihmë juridike ndërkombëtare mund të marrë ca kohë. Ajo, megjithatë, konstaton se gjykata e shkallës së parë saktë ka vendosur të përfundojë procesin gjyqësor pa pritur për rezultatin e kërkësës së dënimive të mëparshme.¹³ Gjykata Supreme konsideron se nocioni i gjykimit të drejtë 'brenda kohës së arsyeshme' është i natyrës thelbësore, siç është garantuar nga KPPK-ja, Kushtetuta e Republikës së Kosovës dhe në Konventën Evropiane të të Drejtave të Njeriut (KEDNj).¹⁴ Gjykata e shkallës së parë ka proceduar në lëndën në fjalë në një ekuilibër të drejtë të interesave të palëve në procedurë. Së fundi, dënim i mëparshëm penale i të akuzuarit mund të ketë pasur një ndikim në shqiptimin e dënimit nën Nenin 64 paragrafi 1 të KPK, nëse ~~S. V.~~ do të dënohej, gjë e cila nuk ka qenë çështje.

2. Ankesa e Prokurorit Publik dhe e të pandehurit në lidhje me të pandehurin

Se gjykata e shkallës së parë ka bërë shkelje esenciale të Nenit 403 paragrafi 1 pikë 3 të KPPK

Kolegji i Gjykatës Supreme vëren se shqyrtimi gjyqësor ka filluar më 1 nëntor 2011 në mungesë të ~~J. V.~~ j. Gjykimi ka vazhduar më 2 nëntor pa të pandehurin, i cili po

të armës së zjarrit të mbeturë në duart e gjuajtësit pasi që duart u lanë me sapun dhe ujë dhe pastaj u thanë me palloma.

¹² Gjykata e Qarkut në Pejë, Aktgjykimi P nr. 259/2011, 30 nëntor 2011, faqe 19

¹³ Ibid, faqe 20; shih po ashtu procesverbalin e shqyrtimit gjyqësor, 30 nëntor 2011, faqe 10

¹⁴ Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore të datës 4 nëntor 1950

ashtu mungonte gjatë fjalës përfundimtare më 30 nëntor nëntor.¹⁵ Përfundimisht erdhi në gjykatë më 3 nëntor 2011 dhe gjykimi ishte ri-hapur me pëfqimin e të gjitha palëve. Atë datë, i pandehuri dhe avokati i tij mbrojtës u pajtuan të vazhdojnë seancat e gjykimit. Përveç kësaj, Prokurori Publik lexoi aktakuzën dhe procesverbalin i datës 1 dhe 2 nëntor 2011 u konsideruan si të lexuar. Trupi gjyques shfaqi qëllimin e tij të ndaj lëndën kundër që në të vërtetë nuk u bë. Asnjëri nga dëshmitarët nuk dha deklarime në lidhje me akuzat kundër gjatë mungesës së tij dhe avokati i tij ishte i pranishëm gjatë këtyre seancave.

Prania e të akuzuarit gjatë gjykimit është e natyrës së domosdoshme sipas rregullave procedurale të Kosovës.¹⁶ KPPK, megjithatë parashevë balancime për këtë parim: shpalljen e aktgjykit të mungesë të një pale sipas Nenit 392 paragrafi 3, heqjen e të akuzuarit nga salla e gjykatës, në rast të pengimit sipas Nenit 336 paragrafi 2. Procedura në mungesë njihej sipas ligjit të vjetër.¹⁷ Është me rëndësi të përmendet se gjykimi i mbajtur në mungesë të të akuzuarit me garancinë procedurale të treptë është i mundur në disa sisteme ligjore evropiane.¹⁸

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GjEDNj) konsideron se e drejta për një gjykim të drejtë të përcaktuar në Nenin 6 paragrafët 1 dhe 3 c), d) dhe e) të GjEDNJ-së pa dyshim përmban të drejtën përmarrë pjesë në mënyrë efektive në seancë dëgjimore.¹⁹ Gjykimi *in absentia* duhet të siguroj garanci për një gjykim të drejtë sipas GjEDNj që duhet të respektohet në të gjitha fazat e procedurës.²⁰ Gjykata Evropiane për

¹⁵ Gjykata e Qarkut në Pejë, Aktgjyki P nr. 259/2011, 30 nëntor 2011, faqe 5; shih po ashtu procesverbalin e shqyrimit gjyqësor, 3 nëntor 2012, fajet 2-3.

¹⁶ Shih *inter alia* Kapitulli XXX (Masat për të siguruar praninë e të pandehurit, për të parandaluar përsëritjen dhe për të siguruar mbajtje të suksesshëm të procedurës penale), neni 321 paragrafi 1, neni 330 paragrafi 1, neni 403 paragrafi 1 përk 3 të KPKP.

¹⁷ Nemi 300 paragrafi 3 i Ligjtët Procedurës Penale të Jugosllavisë: (1) [...] (2) Një i akuzuar mund të gjykohet në mungesë vetëm nëse ai është në arrati ose është përendryshe i paarritshëm për agjencitë qeveritare, dhe nëse ka arsyё veçanërisht të rëndësishme për ta gjykuar atë edhe pse ai nuk është i pranishëm. (3) Vendimi për të gjykuar të akuzuarin në mungesë do të bëhet nga kolegji sipas propozimit të prokurorit. Ankesa nuk e pezullon ekzekutimin e vendimit.

¹⁴ Shih Kodin e Belgjikës të udhëzimit penal, Neni 149 dhe më tej; E drejta precedentale e Mbretërisë së Bashkuar, Dhoma e Lordëve 20 shkurt 2002, R. k Jones (Anthony) [2003] 1 AC 1, Kodi Francez i Procedurës Penale, Kapitulli VIII procedura e mosparaqites në lëndët e krimit, Neni 379-2, *inter alia* Vendimi strukturor i Këshillit të Bashkimit Evropian 11309/08 i datës 2 korrik 2008 për zbatimin e vendimit të dhënë në mungesë dhe që ndryshon Vendimin strukturor 2002/584/JHA për urdhër arrestin evropian [...] (<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st11/st11309.en08.pdf>)

¹⁹Shih KEDNj, Colozza v. Itali, Kërkesa nr. 9024/80, Aktgjykimi i trupit gjykues, 12 shkurt 1985, para 27: "27. Edhe pse kjo nuk është përmendur shprehimisht në paragrafin 1 të nenit 6 (neni 6-1), objektivi dhe qëllimi i këtij neni i marrë si tërësi tregon që një person "i akuzuar për një veprë penale" ka të drejtën të marrë pjesë në seancë dëgjimore. Për më tepër, nën-paragrafët (c), (d) dhe (e) të paragrafit 3 (nenet 6-3-c, nenet 6-3-d, nenet 6-3-d) "çdo personi të akuzuar për një veprë penale" i garantojnë "të drejtën për të mbrojtur veten", "marrjen ose të kenë marrë dëshmitarë në pyetje "dhe" të kenë ndihmën falas të një përkthyesi në qoftë se ai nuk mund ta kuptoj ose flas gjuhën e përdorur në gjykatë", dhe është e vështirë të shihet se si ai mund të ushtrojë këto të drejta pa qenë i pranishëm"; shih gjithashu GjEDNj, Poitrimol v France, Kërkesa nr. 14032/88, Aktgjykimi i Trupit Gjykues, 23 nëntor 1993 para 31.

të vënë disa standarde minimale procedurale për t'u zbatuar: autoritetet kombëtare duhet të tregojnë kujdesin e duhur në përpjekjen për të gjetur të akuzuarit dhe të informojnë personin për akuzat dhe detajet e lëndës. Të akuzuarit duhet të kenë të drejtë për një përcaktim të ri të meritave të lëndës, pas gjykimit *in absentia*.²¹ Sipas këndvështrimit të GjEDNj-së, i akuzuari mund të heq dorë nga e drejta e tij të jetë i pranishëm në seancën dëgimore. Heqja e tillë duhet të bëhet në mënyrë të qartë dhe e rrrethuar nga masat mbrojtëse procedurale.

Përputhshmëria e procedurës së tillë me garancitë e një gjykimi të drejtë varet nga rrrethanat e lëndës dhe shqyrtohet në bazat lëndë pas lënde.

Gjykata Supreme është e mendimit se të drejtat e mbrojtjes ishin respektuar në lëndën e ~~Z. V.~~. Gjykata e Qarkut ka dhënë ftesë për të pandehurin. Ky i fundit ishte duke u përfaqësuar gjatë gjithë kohës nga avokati i tij mbrojtjes. Akuzat në lidhje me atë nuk u diskutuan dhe asnjë provë nuk u paraqit në mungesë të tij. Më në fund, i pandehuri dhe avokati i tij mbrojtjes shprehimisht ranë dakord që të mos rifillojë gjykimi nga fillimi. Vihet re gjithashtu, se ~~Z. V.~~, dhe avokati i tij morën pjesë në mënyrë aktive në seancat pasuese të gjykimit. I pandehuri nuk ishte i pranishëm në gjykatë në ditën e shpalljes së aktgjykit, më 30 nëntor, përkundër faktit se ai ishte ftuar me rregull nga kryetari i kolegit.²² Atë ditë, avokati i tij përmendi se ai nuk ka mundur ta kontaktoj klientin e tij. Avokati mbrojtës paraqiti fjalën përfundimtare shumë koncize pa ngritur ndonjë pretendim në këtë drejtim.²³ Kjo nuk mund të konsiderohet që ~~Z. V.~~ ka hequr dorë nga e drejta e tij të jetë i pranishëm në gjykatë në mënyrë të qartë dhe të vendosur. Megjithatë, Kodi autorizon që një aktgjykim të shpallet në mungesë të të akuzuarit sipas Nenit 392, i cili ka ndodhur në lëndën në fjalë.²⁴ Sikurse u theksua nga gjykata e shkallës së parë, i pandehuri pranoi fajësinë për akuzën.

Në fazën ankipore, Shkrimorja e Gjykatës Supreme ka dërguar me rregulle njoftimin për ~~Z. V.~~, për të siguruar praninë e tij në gjykatë.²⁵ Shkrimorja u përhoq gjithashtu të kontaktojë me të, partnerin e tij dhe avokatin mbrojtës të tij me telefon, për të marrë informacione shtesë për vendndodhjen e tij, por pa sukses. Për më tepër, ~~Z. V.~~, ka

Godhi i cituar më parë, Seria A nr. 76, f. 12, paragrafi 30, dhe aktgjyki F.C.B. i cituar më parë, Seria A nr. 208-B, p 21., paragrafi 33) [...]"; *inter alia* Këshilli i Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Njeriut, Mbunge v Republikë Demokratike e Kongos, Komunikata nr. 16/1977, 25 mars 1983, paragrafi 14.1:".. Në të vërtetë, procedurat në mungesë janë në disa rrrethana (për shembull, kur personi i akuzuar, edhe pse i njoftuar për procedurat në mënyrë të mjaftueshme që më parë, heq dorë për të ushtruar të drejtën e tij të jetë i pranishëm) të lejueshme në interes të administrimit të duhur të drejtësisë."

²¹ Shih GjEDNj, të Krombach v Francë (2001) Kërkesa nr. 29731/96, aktgjyki 13/05/2001, para. 87. "Sipas këndvështrimit të gjykatës, procedura për një rigjykim pas heqjes së mospërfilljes ndikon vetëm në ushtrimin efektiv të të drejtave të mbrojtjes nëse i akuzuari është arrestuar, sepse në raste të tillë autoritetet kanë një detyrim pozitiv për ti ofruar të akuzuarit mundësinë për të pasur një seancë dëgimore tjetër të plotë të lëndës në praninë e tij apo të saj [...]"

²² Prosesverbal i shqyrtimit gjyqësor, 15 nëntor 2011, faqe 36

²³ Prosesverbal i shqyrtimit gjyqësor, 30 nëntor 2011, faqet 17-18

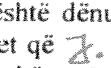
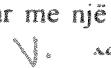
²⁴ Neni 392 paragrafi 3 të KPPK: Shpallja e aktgjykit bëhet edhe kur pala, përfaqësuesi ligjor, përfaqësuesi i autorizuar ose mbrojtësi nuk janë të pranishëm. Trupi gjyques mund të irdhërojë që të akuzuarit i cili nuk është i pranishëm t'i komunikojë gojarisht aktgjykin kryetari i trupit gjyques ose t'i dërgohet me shkrim aktgjyki.

²⁵ Shih zarin që mban njoftimin për të pandehurin, të datës 19 korrik 2012. Është shkruar se i pandehur ishte jashtë vendit dhe familja nuk mund të pranojnë dokumentin në emër të tij.

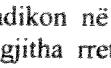
paraqitur një ankesë dhe për këtë arsyen duhet të ishte në dispozicion të gjykatës që të mundësojë paraqitjen e tij në procedurën e shkallës së dytë. Gjykata Supreme e Kosovës është e mendimit se janë bërë të gjitha përpjekjet nga autoritetet që i pandehuri të jetë i pranishëm në gjykatë gjatë procedurës së parë dhe të dytë. Një shtyrje pa afat e procedurës për shkak të pamundësisë përfundimin e lëndës në një kohe të arsyeshme. Rrjedhimisht, sipas mendimit të këtij kolegji, procedura në mungesë është bërë në interes të administrimit të drejtësisë, duke respektuar garancitë minimale të një gjykimi të drejtë për të cilin i pandehuri ka të drejtë.

Prandaj arsyja e ankesës është refuzuar si e pabazuar.

Se gjykata e shkallës së parë ka bërë shkelje nga Neni 406 të KPPK në caktimin e dënimit të tē pandehurit

I pandehuri është dënuar me një (1) vit burgim. Gjykata e shkallës së parë ka marrë parasysh faktet që . sjellë armën e tij të mbushur në një restorant dhe se shumicën e kohës e kishte armën e tij me vete si një rrethanë rënduese, dhe se ai ka pranuar mbajtjen e armës si rrethanë lehtësuese.²⁶ Gjykata e Qarkut konsideron se "në Kosovë është e rendësishme tē jepen sinjale tē forta se mbajtja në pronësi e paautorizuar e armëve do tē ndëshkohet rëndë". Siç u përmend në ankesën e Prokurorit, nuk është marrë parasysh dënim i mëhershëm i tē pandehurit me gjashtë vjet e gjashtë muaj burgim për veprën penale të Kontrabandë me migrantë në lidhje me Vendosja e skllavërisë, kushteve të ngjashme me skllavërinë dhe e punës së detyruar.

Gjykata Supreme vetëm mund tē pajtohet me këto gjetje tē shkallës së parë. Kontradiktat mund tē liindin për tē përfshirë dënimin e mëparshëm penale tē një tē akuzuari si një element tē "sjelljes së kaluar tē kryerësit", rrethanë për tē marrë parasysh gjatë caktimit të dënimit, në bazë të Nenit 64 të KPK-së. Kolegji i Gjykatës Supreme është i mendimit se dënim i mëparshëm penal i një tē akuzuari është një faktor që duhet tē merret parasysh gjatë llogaritjes së dënimit. Kjo pikëpamje përputhet me qëllimet e dënimit tē përmendura në Nenin 34 të KPK-së për tē parandaluar përsëritjen e një vepre penale dhe për tē penguar personat e tjerë nga kryerja e veprave penale. Gjithashtu, Neni 354 i KPPK i jep tē drejtën trupit gjykues në mënyrë tē qartë tē marrë në konsideratë informacionin në lidhje me dënimin e mëhershëm tē tē pandehurit pasi që tē përfundoj paraqitja e provave.

Megjithatë, mosveprimi i tillë nuk ndikon në caktimin e dënimit, sikurse pretendon Prokurori Publik. Një vlerësim i tē gjitha rrethanave tē lëndës, duke përfshirë edhe karakteristikat personale tē . është bërë në nivelin e shkallës së parë për tē arritur një vendim mbi sanksionin, në përputhje me Nenin 34 dhe zbatimin e KPK. Për më tepër një (1) vit burgim, është një dënim i përshtatshëm për kryerjen e veprës penale tē tillë.

Nuk është e nevojshme për Gjykaten Supreme tē përsërisë vërtetimin e saj tē parandalimit jetike tē posedimit dhe / apo përdorimit tē paautorizuar tē armëve në Kosovë.

²⁶ Gjykata e Qarkut në Pejë. Aktgjykimi P nr. 259 2011, 30 nëntor 2011, faqe 21

Rrjedhimisht, u vendos si në dispozitiv.

Kryetari i kolegjit

Gjyqtar i EULEX-it Horst Proetel

Anëtare e kolegjit

Gjyqtare e Gjykatës Supreme Nesrin Lushta

Anëtare e kolegjit

Gjyqtare e Gjykatës Supreme Marije Ademi

Anëtare e kolegjit

Gjyqtare e EULEX-it Anne Kerber

Anëtar i kolegjit

Gjyqtar i EULEX-it Martti Harsia

Procesmbajtëse

Zyrtare Ligjore Chiara Rojek

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS

Ap-Kz nr. 129/2012

24 korrik 2012

Prishtinë

